

Zelfevaluatie Rekeningcommissie 2019-2023

Samenvatting evaluatie RC – diverse meningen/ervaringen.

1. Nu we ervaring hebben met zowel het adviseren op de financiële stukken als met het adviseren op grond van eigen onderzoek, is de taakomschrijving van de commissie adequaat genoeg, behoeft deze aanpassing? Leveren we op tijd? Is de ondersteuning voldoende?
- Ik denk dat het adviseren op financiële stukken een te beperkte opgave is voor deze rekeningcommissie. Het gaat er om dat de niet politieke beoordeling van effectiviteit en doelmatigheid een ander traject nodig heeft dan de strikte analyse van de gerapporteerde financiële data. Inhoudelijke afwegingen zijn evenzeer van belang voor het beoordelen van de cijfers. En dat brengt ons te zeer nabij de scheidslijn tussen politiek in de zin van keuzes voor de richting waar het geld naartoe gaat. Oplossing zit vooralsnog in de identificatie van beperkte beleidsonderwerpen, zoals bij voorbeeld het baggeren. Dan kan gefocust worden op de betrokken maatregel zelf en de meer bedrijfsmatige aansturing van deze taak van het waterschap. De taakomschrijving zou daar op aangescherpt kunnen worden. Vooral omdat er een reden moet zijn dat onderzoek niet door de ambtelijke organisatie onder de verantwoordelijkheid van het DB geschiedt. Het oppakken door de RC moet gezien kunnen als een interessante bijdrage, niet als kritiek of verwijt. En moet geen verkapte dekking zijn van capaciteit die in de organisatie zelf tekort schiet.
 - Ik vind het belangrijk dat de RC niet alleen naar financiële stukken kijkt, dat doet de controller en de accountant ook al. Naast de financiële kant, is het belangrijk dat de RC beleid onafhankelijk toetst op doelmatigheid en doeltreffendheid van de uitvoering, uiteraard zijn financiële data daarbij van groot belang... a la baggeronderzoek.
Vanwege de prijs van het baggeronderzoek en wellicht ook de tijd van leden van de RC hebben we naast het gewone financiële werk maar een onderzoek gedaan dit jaar. Dat is wat weinig. Er zijn meer onderwerpen die vragen om een onderzoek van de RC. Elk jaar is het verlanglijstje van de fracties lang en niet voor niets. Ik denk wel dat we op tijd leveren en voldoende ondersteuning krijgen voor het werk dat we nu uitvoeren. Als het lijstje onderzoeken langer wordt dan zowel meer geld als meer ondersteuning nodig.
 - Advisering financiële stukken gaat goed. Het past binnen de taakomschrijving. Ik voel wel altijd spanning om op tijd de adviezen te leveren als commissie. Wat goed helpt is de toelichting vanuit de organisatie en van de accountant. De ondersteuning is voldoende.
 - Wij leveren tijdig, zie onze adviezen bij de jaarrekeningen. Ook de onderzoeksrapporten zijn binnen een acceptabele periode opgeleverd. De ondersteuning vanuit Delfland acht ik voldoende en met het budget komen we goed uit.
 - Ondersteuning wordt te weinig gebruikt. Diepgaande financiële kennis niet aanwezig, adviezen jaarrekening allemaal overgenomen, erg positief.

- De rekenkamercommissie heeft een onderzoekstaak bij gekozen onderwerpen en daarnaast in de P&C-cyclus met de accountant om m.b.t. de jaarrekening een brief met bevindingen aan de VV te zenden. Ondersteuning van de ambtenaren was prima, goede samenwerking met de hoogheemraad. Financiële introductiecursus was handig geweest om de diverse aspecten sneller te doorgronden.
 - Ja, naast financiën ook doelmatigheid en rechtmatigheid. De financiële kennis van de voorzitter heeft ons daar ook goed mee geholpen. Ondersteuning vanuit de organisatie was voldoende.
 - Artikel 3 van de Verordening Rekeningcommissie 2015 ligt de focus erg op de financiële kant. De onderzoeken Digitale veiligheid, Verbonden Partijen en Baggerbeleid tonen aan dat ook andere invalshoeken prima onderzocht kunnen worden.
2. Hebben we de goede onderwerpen gekozen en hebben we deze goed onderzocht? Zitten we precies op “target”, of kijken we daarvan af en is er behoefte aan meer bewegingsruimte, of juist aan een strakkere inperking? Welke onderwerpen geven we aan onze opvolgers mee?
- Blauwalg is als voorwerp van onderzoek afgefallen. Dat zou kunnen worden opgepakt alsnog. We hebben er schriftelijke vragen over gesteld. De antwoorden daarop kunnen gebruikt worden voor een nieuwe onderzoeksopzet, maar zouden ook licht kunnen werpen op de vraag of de organisatie zelf zou kunnen onderzoeken. Andere onderwerpen betreffen wat ons betreft de positie van het waterschap in het gehele bestuurlijke bestel in deze regio. Met name de eigenstandigheid en afhankelijkheden van andere overheden. NB dit is geen generieke vraag die bij de Unie terecht zou moeten komen. Het gaat om de specifieke lokale omstandigheden. Andere suggesties: Effectiviteit stimuleringsregeling klimaatadaptatie van Delfland / Aanvullende maatregelen om aan de KRW richtlijn te voldoen: na-leverende waterbodems opschonen, doorstroming bevorderen, of de kassenbouw op innovatie aanzetten, of bestrijdingsmiddelen aan te passen, of een combinatie hiervan / Een effectieve werkwijze bij de omgang met waterhuishoudkundige aspecten van nieuwe stedenbouwkundige plannen / Circulariteit met betrekking tot beleid voor waterbeheer, wat de bestuurlijke inrichting van het waterbeheer daarbij moet doen, en welke vorm van circulariteit voor Delfland de meeste zoden aan de dijk zet / Waterkwaliteit, taken en verantwoordelijkheden van Delfland binnen het VTW stelsel, en de doelmatigheid cq effectiviteit van de investeringen die Delfland daarbij inzet.
 - Baggeren is een kerntaak van het waterschap en een goede keuze geweest. Of we op ‘target’ zitten weet ik niet. Ik heb niet het gevoel dat we te weinig bewegingsruimte hebben of krijgen van de organisatie. Het is ook een kwestie van bewegingsruimte pakken. Geen behoefte aan inperking, juist in tegendeel. Ik vind het erg belangrijk dat er een orgaan is dat zo onafhankelijk mogelijk kijkt naar hoe beleid wordt uitgevoerd (doelmatig etc.). Delfland heeft een aantal dwarsdoorsnijdende thema’s zoals duurzaamheid, biodiversiteit, klimaat, circulariteit etc. Ik zou aan de opvolgers mee willen geven hoe dat proces van ‘mainstreaming’ voor die verschillende onderwerpen wordt uitgevoerd bij Delfland.

- Ik vind dat we de goede onderwerpen hebben gekozen. Ik vind wel dat we weinig onderwerpen hebben behandeld. Dat hadden er meer kunnen zijn. Onderwerpen die ik mee zou willen geven: blauwalgen/zwemwater, subsidies, schuldenlast/strategisch lenen
 - De onderwerpen zijn goed gekozen, veelal in afstemming met de VV. Één onderwerp per jaar is realistisch, gezien wat er zoal speelt binnen Delfland en gezien onze eigen beperkingen qua tijd (wij doen het er ook maar bij). Bij een urgente kwestie en/of indien de VV ons vraagt, zullen wij best in staat zijn om iets extra's op te pakken.
 - Ja we hebben met een uiterst zorgvuldig proces de onderwerpen opgehaald en waren goed in staat dit in een onderzoekformat te gieten en uit te laten voeren. We hebben de onderzoeken kunnen uitvoeren zoals we dat wilden en daar geen belemmeringen in ervaren. Bij de keuze van onderwerpen kijken we terug naar het verleden terwijl bij veel fracties vragen leven over de toekomst. Zoals de vraag wat nu de efficiëntie is van de zandmotor. Maar dat is iets voor de organisatie.
 - Alle fracties hebben input gegeven en daaruit hebben we met zijn allen gekozen na meer dan voldoende overleg. Dus ja goede onderwerpen gekozen en goed onderzocht. Bewegingsruimte hebben we gepakt (en gekregen).
 - Onderwerp kiezen (met stippen) was wel een dingetje. We hebben goede onderwerpen gekozen maar de niet-gekozen onderwerpen die ook belangrijk zijn noodgedwongen laten liggen.
 - Ik vind dat we goede onderwerpen hebben opgepakt en dat de organisatie er wat mee doet (digitale veiligheid), de VV er iets aan heeft (Verbonden partijen) of waar de organisatie mee aan de slag gaat (Baggeren). Inperken is niet nodig. Het gevoerde beleid toetsen op geformuleerde beleidsthema's zoals bij Baggeren vind ik zeer nuttig. Het gevoerde beleid t.a.v. Blauwalg zou een goed te onderzoeken onderwerp zijn en het financiële beleid t.a.v. schuldenlast/rentelast lange termijn.
3. Zijn we voldoende ingesteld op het beoordelen van doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid in een tijd van verandering en dynamiek om ons heen? Hebben we daarover voldoende informatie en inzicht?
- Dit is een kwestie van de vakliteratuur bijhouden en kritische vragen durven stellen. Zie antwoord onder vraag 1.
 - Rechtmatigheid hebben we nog onvoldoende in het vizier, is dat ook niet vooral iets voor de accountants. Ik denk niet dat we altijd voldoende info en inzicht hebben, daar is echt specifiek onderzoek naar een bepaald onderwerp voor nodig
 - Doeltreffendheid en doelmatigheid hebben we goed in het vizier. Op het vlak van rechtmatigheid hebben we te weinig kennis. Dat kennisniveau zouden we kunnen verhogen met opleiding of een extern persoon die de kennis inbrengt (bijv. extern voorzitter).

- Met name Rechtmatigheid is lastig te beoordelen, tenzij er externe expertise beschikbaar is. Daarom acht ik het wenselijk dat bij ieder onderzoek externe kennis & capaciteit wordt ingehuurd. Daarmee wordt een onderzoek objectiever, professioneler en zinvoller voor alle betrokkenen.
 - Ja zeker, er is best een goede kwaliteit mensen binnen de rekeningcommissie. We kijken naar het gevoerde beleid en toetsen dat aan vastgesteld beleid. Voor zover onze tijd of kennis beperkt is kunnen we dat inhuren.
 - We hebben initiatieven genomen om gesprekken aan te gaan binnen en buiten de organisatie van Delfland en zijn een heel eind gekomen, daarbij steeds goed geholpen. Of er met beter inzicht meer uit te halen zou zijn geweest blijft natuurlijk altijd de vraag.
 - De vraag is of we voldoende kennis en kunde hebben maar enige opleiding zou wel verstandig zijn geweest. Corona was spelbreker voor onze geplande hei-sessie en dat was jammer.
 - Pas op het moment dat we ons in een bepaald onderwerp verdiepen krijgen we inzicht in dat onderwerp. De aanleiding om een onderwerp aan te pakken komt voort uit het idee dat die aanpak mogelijk doeltreffender en/of doelmatiger zou kunnen. Ik kan me geen onderwerp herinneren of verzinnen waar rechtmatigheid de aanleiding zou zijn. Ik kan die vraag dus niet goed beoordelen. Misschien is het wel zo dat Delfland zo'n sterke focus heeft op rechtmatigheid dat dat nooit tot enige twijfel leidt.
4. De nadruk van de rekenkamercommissie ligt op het financiële aspect, maar hebben wij de scheidslijn tussen financieel en doeltreffend-doelmatig-rechtmatig scherp genoeg in het vizier? In hoeverre moeten/mogen we ons bemoeien met de organisatie?
- Zie antwoord onder vraag 1
 - Zie antwoorden vragen 1 en 4
 - Ik ben het niet met de eerste zin eens. Wij doen ook veel onderzoek naar doeltreffend/doelmatig en rechtmatig. Wij hebben zeker ook een taak richting de organisatie.
 - Van belang is om een oordeel te vellen over besteding van belastinggelden en daarbij wordt het al snel een financiële aangelegenheid, alhoewel in ons advies én bij onze aanbevelingen er ook andere aspecten aan de orde zijn gekomen en dat vind ik uitstekend.
 - Ja de nadruk ligt niet altijd op financiën, soms op beleid zoals bij Baggeren. Ik heb wel gemerkt dat je met het doen van onderzoek onbewust invloed hebt op de organisatie zoals toen we vergaten een afdeling te interviewen in het onderzoek Baggeren. Dat gaf een klein relletje. Het onderzoek naar cybersecurity heeft geleid tot veel meer benodigde fte in de

organisatie. Maar de organisatie aansturen doen we niet. De Rekeningcommissie geeft advies aan de VV.

- We moeten vertrouwen op de deskundigheid van de organisatie en daarin niet interveniëren. De VV stuurt op hoofdlijnen en sturen op financiën is dan het makkelijkst. Binnen wat we kunnen zijn we (de RC) bij de gekozen onderwerpen een heel eind gekomen, in ieder geval op doeltreffend-doelmatig.
 - Het financiële aspect is niet het enige. Bij de cybersecurity hebben we met ons onderzoek een probleem aan het licht gebracht, we hebben ons een aantal malen laten informeren door de portefeuillehouder maar ons niet bemoeid met de aansturing van de organisatie. Dat ging dus goed.
 - Ik denk dat we met name in de onderzoeken Digitale veiligheid en Baggeren heel goed hebben laten zien waar zaken beter moeten en het vervolgens aan de organisatie overgelaten om die verbeteringen te implementeren.
5. Hoe kijken we aan tegen het inmiddels aangenomen wetsvoorstel 'Wet versterking decentrale rekenkamers', welk advies hebben we voor de VV? (Het [wetsvoorstel](#) strekt ertoe de regeling van de huidige rekenkamerfunctie bij gemeenten en provincies (waar waterschappen zich waarschijnlijk aan zullen conformeren) te laten vervallen en in plaats daarvan verplicht een rekenkamer in te stellen met professionele krachten met de mogelijkheid één of meer VV-leden als adviseur aan te laten sluiten.)
- Ik ben op grond van de ervaringen in deze periode voorstander van dit wetsvoorstel, om redenen in het antwoord op vraag 1 gegeven. Vooral de scheiding tussen wat wel en wat niet politiek mag/moet zijn. Een externe RC heeft daar geen last van, die kan kijken naar de merites van objectief goed besturen.
 - Ik vind het een goed voorstel. Advies aan de VV is er gewoon voor gaan en wel de link met de VV maken/onderhouden wellicht via adviseurs maar misschien zijn er ook andere manieren om dit te doen. Moeten we het over hebben.
 - Ik zou dit samen met andere ws oppakken. Persoonlijk vind ik het een achteruitgang. Mijn ervaring is dat de RK een grotere afstand tot de VV krijgt en dat hun adviezen veel minder snel worden overgenomen.
 - Ik ben voorstander van een verplichte Rekenkamer bij de waterschappen, waarbij ik graag zou zien dat de leden uiteraard de benodigde kennis bezitten en daarnaast worden geselecteerd op competenties. Ik vind het wel belangrijk dat er een nauwe band blijft bestaan met de VV. (korte, directe lijnen).
 - Rekenkamercommissie omturnen tot een auditcommissie bij voorkeur met leden met financiële achtergrond om de VV te adviseren mbt de jaarrekening. De auditcommissie zou ook eenmaal per jaar overleg kunnen voeren met de Rekenkamercommissie. Met de auditcommissie hebben we in feite dan nog steeds een rekenkamercommissie die zelf geen

onderzoeken meer doet. Taak van de Auditcommissie zijn aansturen en contacten met accountant en rekenkamercommissie. Liever een eigen Rekenkamer dan een gezamenlijke met andere waterschappen want ieder waterschap is anders en anders georganiseerd. Kijk ook eens in de keuken van een middelgrote gemeente. Financieel stelt het allemaal niet zo veel voor dus we kunnen dat prima zelf organiseren.

- Ik vraag me af in hoeverre de rekenkamer voldoende inzicht heeft om ook de niet-financiële kanten van de door ons onderzochte onderwerpen te beoordelen. Respect voor de bevindingen die we hebben opgeleverd. Goed dat er nu een externe rekenkamer komt. Nu gaan zelf een oordeel vellen over het beleid wat we zelf hebben vastgesteld. Dat is eigen vlees keuren. Gemeenschappelijk met andere waterschappen lijkt me efficiënter.
- Dit is besloten. Gezamenlijk aanpakken geeft meer expertise. Eigen maken van de problematiek van de waterschappen. Belangrijk om goed voeling te houden met de VV. Het is wel zaak de onderzoeken en uitkomsten goed gescheiden te houden.
- Het wetsvoorstel is aangenomen dus daar hebben we het mee te doen. Ik denk wel dat het belangrijk is om goed aandacht te schenken aan het 'mee nemen van het bestuur', de financiële commissie en het AB. We moeten goed aandacht besteden aan een in te stelen 'Auditcommissie'.